

Quy n đ c rên

Tác Giả: Lê Mai

Chúa Nhật, 02 Tháng 8 Năm 2009 21:23

LTS: Cu i năm 2008, nhà xu t b n Đà N ng, m t nhà xu t b n khá m nh đ n "phá rào" trong vi c in n nh u tác ph m b cho là "nh y c m" nh "Th Tr n D n", "M n hoang t ng" c a nhà văn Nguy n Xuân Khánh, "Ba ng i khác" c a Tô Hoài v.v. đã b đóng c a. T ng biên t p c a nhà xu t b n, nhà văn Đà Linh (Nguy n Đ c Hùng) b k lu t. Nguyên nhân "tai n n ngh ngh p" c a nhà văn Đà Linh là t p truy n ng n "R ng Đá hay là Mũi U n Ván" do 2 nhà văn Vũ Ng c T n và Lê Mai in chung.

Th c ra, trong khi xét duy t đ xu t b n cu n truy n "vi ph m nghiêm tr ng lu t xu t b n" này, t ng biên t p Đà Linh đã c n th n g t đ m t truy n mà ông cho là "nh y c m". Đó là truy n ng n "Quy n đ c rên" c a Lê Mai. Chúng tôi xin trân tr ng g i th u truy n ng n này t i b n đ c.

Cu n ti u thuy t th 8 ông m i in xong đ c vài ngày đã nh n đ c nhi u l i chúc m ng c a b n bè thân h u. Ông vui. Ông t th ng cho mình vài ngày ngh ng i đ x h i, tr c khi b t tay vào vi c hoàn thi n t p th t s c a đ i. Ông pha m chè Thái th t nóng. Ng i nhâm nhi m t mình trong căn nhà tuy nh toàng đ đ c, ông l đăng nhìn ra ngoài tr i. M a! M a quá! Ngẫu mà...

Chuông đ n tho i ré lên nh đ ng c n. Ông nh c máy, nh nh :

- Alô. Ai đ y ! Tôi là Hoàng, xin nghe.

- Hoàng h . Kh e ch ! Kha lán 9 đây! Nh không! Cu n "L đ i" đ c đ y. H h i, ph n kh i nhé!...

Ông gi t thót ng i, buông r i ng nghe xu ng n n nhà. Trong màn m a d y đ c ông b ng th y qu n giáo Quang l l đ i vào. V n da m t bì bì, xạm x m; v n cái ph y m nh tay vào không gian; v n cái mi ng h n h n nói tr c m i ph m nhân: "H h i, ph n kh i nhé!" Ông chăm ch m nhìn qu n giáo Quang... Nh ng ký c c a h n b n m i năm tr c t ng mãi mãi b chôn vùi b ng ào t s ng d y trong ông...

"Bao gi đ y n p áo quan

Mang theo xu ng huy t n i oan tà đình..."

Th ông t ng vi t th .

Sau h i ngh p Thôn, ông th y mình r t hoang mang. ấ đầu, làm gì, ông cũng th y nh mình b theo dõi, nghi ng . Nhi u ng i b n v n ngày ngày bù khú, đàm đ o, trò chuy n v i ông, gi đây hình nh h tìm cách l ng tránh. Ông l m đoán: có chuy n r i. Nh ng là chuy n gì thì ông ch u. Ông u o i đ p xe đ n nhà thi sĩ Ph ng – ng i n i ti ng v i bi t danh “Bi t tu t” đ dò h i. V i v m t quan tr ng c a k “bi t tu t” nh ng bí m t qu c gia, thi sĩ Ph ng nh n nha nói: “Có nhi u ng i dò h i v c u l m, c u ph i li u. Nghe nói, h i ngh p Thôn ng i ta x p c u là K n phát súng đ u tiên c a phái Nhân Văn đ y. N phát súng đ u tiên, c u hi u không?” Nghe th , ông tr n tròn m t nói:

- Vô lý! H căn c vào đầu mà k t lu n th . Vô lý. Th m vô lý!
- H không vô lý đâu. H đ a vào đ n t cáo c a th ng Năng Lé. Nó đ ng đ ng chuy n c u đ ch bài “Văn ngh và chính tr ” c a L T n là kh i mào cho m t âm m u. T ng t ng h a mù th thoi! Đ y, cái ch t c a anh em mình n m ch y đ y. Văn ch ng mà, hi u th đ ch nào ch ng đ c.

L i t ng t ng c a thi sĩ Ph ng làm ông đã ho ng l i càng thêm ho ng...

Nh ng n i hoang mang không ph i kéo lâu. Vào m t ngày, ông cũng không rõ n ng m a ra sao, ch bi t vào kho ng g n tr a, có hai ng i đàn ông ăn m c bình th ng cùng ng i t tr ng dân ph b c vào nhà. H yêu c u ông đ ng đ y, r i m t ng i đồng đ c đ c l nh khám nhà. Sau l nh, t t c gi y t , sách báo, b n th o và c nh ng quy n sách Mác-Lê dày c p cũng đ c x p lên chi c xích lô đ x ch tr c c a nhà. Ông cúi đ u l ng l b c theo h . V ng theo ông là nh ng ti ng thút thít kìm nén c a v con. Đ nh đ ng b c nói v i v con v i i, nh ng h ng ông ngh n . M t cú huých nh và m t l i thúc gi c nh , nh ng đanh: Đi. Đi mau...

Tr i 12 H a Lò, v n th - ông đ a m t nhìn quanh. Tr c th i gian, m i v t đ u bi n đ i. Nh ng có l , nhà tù là n i bi n đ i ch m h n c . V n cái nhà xí m c meo, hôi th i. V n cái b n c t ng t ng l p l p rêu phong. V n cái không gian m m m m . ấ đây, h n m i năm tr c ông cùng các tù nhân trong tr i đã t n m t ch ng ki n nh ng giây phút bi tráng cu i cùng c a ng i chi n sĩ c ng s n h Hoàng tr c khi ra pháp tr ng. Cũng ấ đây, ông ph i căng đ u suy nghĩ đ ch ng l i nh ng cu c h i cung m u mô và căng th ng c a b n Phòng Nhì Pháp. H n m i năm tr c, tang ch ng v t ch ng “ph n l an” c a ông và các đ ng chí đã rõ ràng nên k thù m i đ y đ c ông lên S n La... Gi tang ch ng, v t ch ng có gì đâu c ch ! H n n a, lòng ông s ch. Ông thanh th n ch đ i cu c h i cung đ t bi n mình cho mình. Nh ng... Ch mãi, ch mãi v n ch ng th y gì. N a tháng sau, ông đ c đ a lên núi r ng Yên Bái. Nh ng thâm niên n nhà tù H a Lò, S n La ngày tr c b ng th c đ y trong ông m t s dò ki m, tìm hi u nh ng đ i m gi ng nhau, khác nhau gi a chúng v i tr i c i t o Yên Bái c a ta bây gi . Núi thì

cũng đi p trùng, r ng thì cũng âm u đ n nh S n La là cùng. Có l nhà tù Đ Qu c hi n đ i h n, nhi u bê tông, nhi u k m gai s t thép h n và d đ n h n – lính canh gác quanh mình đ y sủng đ n, còn đ đây thì... ch nh ng lán tre n a, p p; ch nh ng s p gi ng n a g gh và nh ng hàng rào tre n a s sài và nh ng anh qu n giáo hi n hi n ngô ng . Nh ng ch coi th ng... S n La còn có th v t ng c đ c nh ng đ đây thì... tr n ra ngoài r i s ng đ đầu, v con s ra sao? Ông kh rùng mình. lán trung tâm ông thoáng nhìn th y văn sĩ Phùng, thi sĩ Th o, h a sĩ Ph m. M y gã còn nháy m t g t đ u trên ông nh đ ngoài đ i. Ông v i quay m t, l đ nh không bi t gì – kinh nghi m tù đ y ông ph i th . Sao l i đồng th nh ? H m c t i gì? Ông thềm đ c nói chuy n v i h quá mà không dám nhìn lâu.

Lán 9 – n i ông c có 16 ph m nhân. M i anh ăn c p v t, du th du th c; dăm anh đăm ng i, đánh v ; ông và Apao (nghe nói, đầu nh anh này ch a ch p th ph). M t dãy nhà tre n a, tu nh toàng, p p n m th n th t nh n m m hoang, c chui qua vách n a. Ông hòa nh p nh p s ng c a tr i r t nhanh. Sáng sáng, khi h i k ng lành l nh r n r n ré lên, là ông đ n c vào mi ng, súc òng c vài cái r i ra lĩnh c khoai ăn sáng. Xong là ra lĩnh cu c x ng, quang gánh – công c cho m t ngày lao đ ng. Đ nh m c là r t rõ ràng c th , nh ng có hoàn thành hay không l i là vi c không quan tr ng. Quan tr ng là ý th c: phân công vi c gì cũng ch p hành không ý ki n, không th c m c. Quan tr ng là: khi có m t qu n giáo ph i c làm vi c hăng say, ch lúc qu n giáo v y tay g i ph i nhanh nh n ch y đ n, đ ng cách xa 3m cúi đ u, l ng nghe l i hu n th , giáo đ c c a qu n giáo: “H h i, ph n kh i nhé – Đào sâu suy nghĩ nhé!” T t c ch có th thôi. R i bu i t i ng i g t gà bình xét. Kh , đoi r i cũng quen, nh ng nh nhà thì không th . Chi u chi u, sau b a c m th y Apao lánh riêng ra m t ch , đăm đ m nhìn r ng núi thâm u là ông l i l ng l r i n c m t. Apao nó đang nh nhà, nh r ng... Ngày ông b b t, đ a con út m i sinh đ c m y ngày, m i ch k p đ t tên. V đã y u gi l i b cho thôi vi c. T m thân gày còm y gi đây bi t làm gì đ nuôi b n đ a con nh đ i. Tu n tr c, nghe nói, h c cán b đ n t n nhà v n đ ng v con ông đi xây đ ng vùng kinh t m i. Hoàn c nh kinh t khó khăn... Nh ng l i nói đ ng m t... Nh ng vi n c nh ng t ngào... Lòng ông nóng nh l a đ t. Ông mu n hét vào không gian đ n v : “C bám ch t l y ph ph ng. C ng rãnh, đ ng ph s giúp Em và các con v t qua ho n n n.” Nh ng núi r ng trùng đ p th , không gian mang mang th làm sao ông đ n n i v con! Ông đau đáu th y mình có t i v i v con. B t l c, bí t c, ông lê chân đ n đ ng tr c m t ng i qu n giáo – ng i tr c tu i con ông, ch a đ c thông vi t th o. Ông ch p tay, cúi đ u, gi đ ng kho ng cách 3 mét r i nh nh th a: “Th a cán b , tr ng h p tôi bao gi thì đ c ra tòa?” Ra tòa! Ph i! Ra tòa! Các ph m kinh t hay hình s lán ông ai cũng đã đ c ra tòa. H có án đàng hoàng. H bi t rõ ngày đi – cũng bi t rõ ngày v . Còn ông... Ông mong c đ c ra tòa. Ra tòa – ông nghĩ: M i vi c s đ c phân đ nh rõ ràng. Tr ng ra Tr ng. Đen ra Đen. Lúc y, đ u có ph i đi tù ông cũng không oan c. Ng i qu n giáo nhìn ông. Nhìn t đ u xu ng chân r i khinh kh nh nói:
- Ông là nhà văn có ti ng mà còn đ t th ! Tù r i còn đòi ra tòa làm gì?

Ông l nh ng i nh n ra cái tuy t đ ng, tuy t g n, tuy t đ hi u c a l i l anh qu n giáo, nh ng nh th thì mông lung quá, m t m quá... Ông r t rè th a ti p:
- N u không ra tòa, không có án tôi bi t sao đ c t i gì? Hình ph t là bao nhiêu năm?

Nhìn ông, anh quên giáo công hiên, tự ý thông công:

- Đốt th, tù cũng đáng... Ông là đi học tập, đi công o ch có phải tù đâu mà hỏi án bao nhiêu năm. Đi học tập, đi công o thì bao giờ học tập tốt, công o tốt thì... ra trường. Tốt nghiệp ý mà! Muốn biết bao nhiêu năm thì phải hỏi mình chứ hỏi gì tôi. Thôi, hỏi hỏi, phải không nhé!.

Ông ghì miệng th dài ngoằn ngoán, biết mình rơi vào tình trạng sống chết rồi, quên thoát khỏi nó chứ còn cách:

*“... Tôi đã sống rồi từ nhiều ngày th m h i
Khôn ngoan không dám làm ng i
Bao nhiêu n tôi không th c là tôi...”*

Phải biết chấp nhận thực tế. Chấp nhận một cách hồn nhiên và phải luôn hỏi hỏi, phải không. Apao đây. Hả a sĩ Kha đây. H đi tù rồi hồn nhiên, đâu có trêu chọc ông. Càng hồn nhiên, giác ngộ tốt, hỏi hỏi, phải không, sống càng chóng... ra trường.

Một tháng sau, ông được giám đốc gọi lên giao nhiệm vụ mới: làm y sinh – dùng lá l u quanh trại chữa bệnh cho phạm nhân công trại. H sống lý lịch cho hỏi biết, ông có tài viết này thì khi quên tù thực dân Sơn La, có lá v y. Tốt quá! Nhận nhiệm vụ mới ông rất vui. Vui vì nhiều lá. Thì đây ông được tạm chia tay với cuộc, với xã hội, với gánh phân... với những tội nghiệp bình xét ngày lao động. Thì đây không có người giám sát, ông sống có thời gian tranh thủ hái thêm rau rừng, với thêm con cóc, để thêm con rắn công thiến b a ăn, b i d ng công th đ c còn có sống mà với với m đ. Ông b i hỏi nh t i l n vô tình nhìn thấy con cua đang l m ng m bò d i đáy ruộng lúa. Ông gõ tay với đám đ a lúc nhúc ngoe ngu y trên mặt nước, ào xuống ruộng, với gõ n m y chú cua. Xé tay con ăn sống, mà chết ng t chết b c a con cua th m đ n đâu ông biết rõ đ n đ y. Đúng là b h n công nhân sấm. Thì đây, ông sống có để p la cà sang các lán chuyên trò, th a chỉ tò mò ham biết công a nhà văn. Và nh t là vì công trại bệnh công u ng i còn giúp ông nuôi d ng ng n l a tính ng i mà gi đây trong ông nó chứ còn leo lét cháy... Nghe đ n, lán chân đ i còn gõ lán Đ i Ma có nh t m t phạm l . Phạm này chấp ng biết m c t i gì. Cũng chấp ng biết có điên hay không. Ch b i t t ngày vào trại hồn ch nói, nói sang sống, nói toàn đúng, nói t i m c giám th t r i phải nh t riêng hồn ra m t lán khu t n o. Hôm trên đ ng sang lán 4 ch a b nh, ông ngó tr c ngó sau không thấy ai liền t t sang lán Đ i Ma. Đúng l i đ n, khi còn cách lán vài ch c mét ông đã nghe tiếng nói sang sống phát ra. Gi ng nói có âm có sống, tròn vành rõ ch, khúc triết m ch l c nh ng đã đ u i. Ông ghé mặt nhòm qua vách lán. Trong không gian t th n có m t b x ng ng i ng i ngay ng n trên mặt s p n a dài th n th t. T l th ng sâu ho m trên chiếu đ u lâu sang sống phát ra tiếng nói rồi hay và tuy t đúng. Ông rùng mình, b ch y. Hai ngày sau

hôm nay. Ông ghìem thì ng th dài, th ng m s ki p m t sinh linh nh bé. Con ng i có s ph n không? Ông nh , sau n n v t ng c S n La, t ch c Đ ng cho ng i tìm đ n t n nhà giao cho ông m t cái ch c kha khá... T p theo là nh ng ngày ho t đ ng sôi n i, tràn đ y hào khí. Nh ng bài th , trang vắn, i k ch đ m đà lòng yêu n c di t da toát ra trong b n ngã c a con ng i nhân h u có s c hút công chúng l ùng. Ông h ng h c s ng. Ông r o r c s ng. Mi n B c hoàn toàn gi i phóng, toàn Đ ng toàn dân náo n c b c vào th i k xây đ ng CNXH, ông háo h c vung ng n bút náo đ ng k ch tr ng. Ngày đêm ông say s a làm vi c, lúc vi t k ch b n, vi t báo, vi t th ..., khi làm đ o di n ch n di n viên, phân vai, ch n c nh; lúc g p ng i này, khi ng i khác g p... náo n c t ng b ng... Th mà b ng nhiên, tho t m t cái thành th ng tù xa v , lìa con, b n bè l ng tránh...

Ông ng m ngủi ch t nh đ n cái ngày ra tù... “M t ngày tù nghìn thu ngoài”. Ra tù, Yên Bái thì ng y reo vang, h ng h c nh l a phát n ng nh ng khi v đ n đồ thành nó tr thành đ m l a ma nh o. Yên Bái b n tù l u luy n ti n đ a, v đ n nhà không b n bè thăm vi ng. Th m chí m y ngày sau, ra ph vô tình g p ng i b n vắn (ng i b n hi u rõ n i oan khu t c a ông gi đã có ch c có quy n trong làng vắn ngh), ng i đó kéo s p mũ che m t l ng tránh... Cũng ph i thôi, h s liên l y. Ông t nh c mình: gi đây trong quan h mình ph i th n tr ng gi gìn đ ng đ liên l y đ n b n bè hàng xóm. Ngày ông đ n đ n công an trình báo, ng i chỉ n sĩ công an tr c tu i con ông (cái tu i mà khi ông và đ ng đ i b ng b ng dưng khí tham gia c p chính quy n th c dân – phong ki n, chúng còn đ h n) nghiêm kh c, ân c n giáo đ c và nh c nh ông ph i s ng sao cho ra s ng. Lòng ông nh c nh i, bu t đau. Giá tr c đây thì... Nh ng gi đây, sau nh ng l i giáo hu n đó là h kh u, tem g o; là ng i v và nh ng đ a con xanh xao, g y còm, ng ngác s ng, r t rè s ng, nh n nh c s ng... Ông l u th u v nhà, lãn ra gi ng và nghĩ miên man. Ph i ki m vi c đ làm ngay – ông t nh . Nh ng, làm gì? Văn sĩ Đoàn nói: “Vì không bi t làm gì, tôi ph i làm nhà vắn.” Còn ông, đ n nhà vắn cũng không đ c làm thì làm gì? Làm gì?... Té ra, m t ngày ngoài nghìn thu tù. Ông lò dò đ n thùng g o. M n p thùng th y ch còn vài lon g o. Ông gi t mình hi u ra cái kh nh ẫn c a v con. Th o nào, v con ông g y gò, xanh xao th ! Ph i tìm vi c đi làm ngay – ông t nh r i đi luôn đ n nhà vắn sĩ Tr n. Nghe nói, mình đi Yên Bái đ c ít lâu thì c u y cũng b ng vi c. Lãn l n hè ph lâu r i, ch c c u y có nhi u m i tìm vi c, lo gì ! Ông cẳng m t nhin xiên vào l p không gian m m o o, tr ng tr i, l nh o nh căn nhà m và gi t mình, ng ngác khi nh n ra hình đ ng ng i b n n i kh . Than ôi, th i oanh li t nay còn đâu! Đúng là: h t th i k oanh đ n th i k li t. Còn đâu vắn sĩ Tr n đ y v tinh t ng. Ăn m c thì phong l u, đài các. L i nói thì khúc tri t, vắn hoa. Đi đ ng thì ung dung t t i. Gi đây, vắn sĩ Tr n l ng danh đang ng i co ro nh chú gà rù trên chi c gi ng gi qu t cũ, đ u g i quá tai, nom r r i, thê l ng h n con bù nhìn trên ru ng. V a nhìn th y ông, vắn sĩ Tr n h i ng a m t c i và nói luôn:

- H c t p xong r i h ? Giác ng r i, đ n giáo hu n ta đ y ph ng?... Ng m k th y anh cũng gi i. Gi i l m! Ng i đ i ph i gây t i m i đ c tù. Còn anh, ch ng ph i nh c xác gây gì cũng đ c tù. Th i Pháp đi tù th i Pháp. Th i ta đi tù th i ta. Th i nào cũng đ c tù. Đ th ng ngh tù cũng đ n k ch b c r i ch kém c i gì!
- T ng c u h kh u ngoài đ ng ph . Bi t đâu l i “c m cung” th này! Y u li u dào t quá!

Nghe nói, t đi Yên Bái đ c m y tháng thì c u cũng có quy t đ nh cho thôi vi c h ?

- Quy t đ nh quy t đeo gì đâu. Sau m y hôm ki m đ i m, đ n c quan làm vi c t đ ng th y anh em nh t nh o v i mình quá. C xà vào đâu thì chúng nó hình nh i i ng đi. Cũng ch ng th y th tr ng phân công công vi c... Đ c vài hôm nh th thì chán, thì ngh , ch quy t đ nh quy t đeo gì. Ông Tr ng, th ng Phùng, th ng Nguy n cũng ngh vi c c quan r i. Th ng Phùng ra b h c t tóc, g n cây đa đ n Ng c S n y. Ông Tr ng t i t i xách s t đi các ch , b i rác nh t lá l u v nuôi l n, nuôi ng i. Th ng Nguy n đi đ i than V ng. Ông có bi t th ng Văn không? Th ng y hóa ra s s ng ông . Khi nhà, thì nhà c nh h , tha h sát cá. Gi i đ c đ i u đ n nông tr ng trông gi mía cho H p tác xã ông . Đúng là chu t sa chính g o. Ph i tay ông thì, mía s n đ y ông c “t n” cho đã đ i.

- Ông tìm đ c vi c làm n đ nh nh chúng nó ch a?

- Ông i gì tôi. Tôi thì làm đ c cái đ ch gì ngoài vi c vi t. H c t t m bé đ n gi . Cái kìm còn không bi t cách c m. Mó ph i cu n dây đ i n n m trong t còn s gi t. Gi không đ c vi t n a thì nhà trồng nhà, n u c m, cho v v i cái m t thu c lá lê la đ u đ ng xó ch . Th ng bà y, tr c tôi cũng lò dò ra giúp thêm. Nào ng c dò ra l n nào là l n y m t thu c b b t. H không b t mình mà ch b t m t thu c m i đau. Sau bà y c m ch , b t tôi c m cung nhà. Lúc nào bu n quá thì... “Mây đ u ô, mây lang thang”...

- Nghe nói, c u Hoàn – b n con ch y c n đôi v i c u, đ o này lên to l m. Đ n nh nó m t câu vi c gì ch ng xong. Có vi c làm nó m i ra con ng i ông .

- T đ ch đ n! Mình g p n n nó không đ n, mình l i mò đ n xin x , nh v nó thì còn ra đ ch gì cái tình b n. Mà có l b n mình tinh nh ng lo i hi u bi t, gi i giang, vô tình g p mình trên ph chúng đ u bi t cách kéo s p mũ xu ng che m t, l ng tránh. Làm v y đ khó x ông !

“ Mai sau có g p i nhau.

Xin đ ng cú m t đ đau l i chào.”

Nó không đánh hôi mình th là t t r i.

- Nó thù ghét gì mình mà đánh hôi. Ch ng qua là do b phân công mà ph i vi t thôi. Thông c m v i chúng nó – ng i mà.

- Ông xa nên không bi t. Đúng là chúng nó ch ng có thâm thù gì v i mình. Đúng là có đ a b phân công, nh ng cũng có đ a vì chút i i c, quy n ch c nh nhoi mà a dua, xi m n nh. Có đ a té n c theo m a đ ra v ta đây là oai, là quan tr ng, là trung thành và cách m ng t i cùng... Lão S n đ y, khi bài Nam Chinh m i ra đ i thì h t l i khen ng i, t ng ca, gi thì quay ngo t 180 đ phê cái này, phán cái kia, đ c mà l m gi ng. Nh ng thôi, gi cái gì đã qua r i thì cho qua luôn, không gi cho kh i r m b ng. H i th t há: Hôm nay anh đ n đ nh nh tôi xin vi c ch gì? Ph i thì khai ra!

- Ph i! Nh ng tôi v đây. c còn ch ng mang n i mình c...

- Th mà l i mang đ c c c cho rêu đ y. Ông có thích đi đ y xe bò không? Đ y thôi. Ph thôi. Không đ c c m càng đâu. C m càng là ph i gi i l m! L ng nó từng bê m xe bò lên, ng i l l ng trên không trung nh con nhái bén y. Tôi có quen anh t tr ng t v n chuy n Toàn Th ng. Ch a b i l n nào. đ y h đang c n tuy n m t ng i đ y xe kiêm b c d hàng. L ng công nh t đ ng t m t ngày, không cao l m nh ng cũng nhi u h n ti n công đ n thu c a m y

con v t gi i nhà ông. B đ y. Thích thì tôi xin cho. Áo qu n đ u tóc l ch th ch th này là t t r i nh ng... ph i cái là da còn tr ng quá, m n quá.

- B đ y. Ông làm đi. Tôi đâu dám c p “n m c m chim” c a b n.

- Tôi cũng mu n làm l m nh ng h không dám nh n. Không dám nh n ông hi u không? Cái tình th kh n n n c a tôi là th đ y. Thà nh ông đi tù r i là xong. Th ng tù r i thì làm gì mà ch ng đ c. Còn th ng tôi, th t s ng d ch t d ...Vi c đang làm thì t nhiên ngh . Bài vi t ch ng dám in... Ch ng có tai ti ng gì nên thiên h h v n nghĩ mình cao sang l m... Anh đây công t không nhà. Cái áo đi m n cái qu n đi thuê... mà h v n t ng là ông n bà kia. Tôi đã xin tay t tr ng r i, h n t ng tôi nói l m nên l i nói d i, càng làm mình thêm đau. Th có ch t cha mình không. Thôi, không dài dòng, ông theo tôi đ n g p nó ngay, không nó nh n ng i khác thì kh n...

Ông t t m m t, nh p nh m t h p chề, t th ng cho cái trí nh c a mình. M y ch c năm ba chìm b y n i ng t ng t t c đã trôi vào quên lãng, nào ng ... Ông nh rõ t ng chi ti t, t ng t ng, t ng bi n thái s c m t c a v n sĩ Tr n trong cu c trò chuy n đó. Gi đây b n ông đã là ng i thiên c . H t r i, đ i c a m t con ng i tài hoa b c ph n nh ng nh ng gì b n ông làm đ c lúc v n chui – r u l u v n còn c đ y... Nh ng trang v n, nh ng bài th b n âm th m vi t, gi u v , gi u con, gi u bè gi u b n... mà sao th m đ m tình ng i, mà sao run r y cõi không gian. Giá mà ông Tr n còn s ng, cùng ông đi d l phát gi i th ng v n ch ng cho ông Sâm (trong lũ chúng ta) thì ông Tr n s nói gì, khi th y c nh v con ông Sâm x c nách, đ t ông lên gh ng i. Còn ông Sâm ch l ng l ng i, m c cho m y gi t c n l khó nh c r ra n i khoe m t. M t vinh quang cay đ ng. M t h nh phúc mu n m n. Ai đó nói nh :

*H nh phúc đ n sao ng i thân n c m t r ng r ng
H nh phúc mu n, mong manh h n s i khói
H nh phúc đ n, anh l ng không c i nói
Anh bi t mình, không còn đ c nh x a...*

*Th ng nh ng gi t n c m t r i
Nu i t c th i hoa đ
Lo s ngày mai...*

*Trên đ nh cao v i v i
Gió rít m t mùa
Đ nh chon von, ch i v i...
Mà anh tóc b c, da m i...
H nh phúc mu n nh trái cây chín ép
Ch nh t nh , ng ng đ n quái thai*

Ch s x u trai!
Không c n đ p lão!

Ph i ! Đ p lão còn nh đ c ai! Mà có nh đ c cũng b t l c, phí c cái đ p đi. Nh ng nói th li u có thái quá không? Vì méo mó có v n h n không. H n n a, chí ít đó cũng là s ghi nh n: lữ các ông đầu ph i t i. Su i gi i oan cũng b t đi đ c vài ch c gi t... Ông t m t m c i khi nghĩ t i c nh ông hân hoan t nhà văn sĩ Tr n v báo cho v con bi t tin: ông đã trúng tuy n và đ c b nhi m làm th ng đ y xe bò kiêm b c vắc trong t v n chuy n Toàn Th ng – không b i. Nghĩ v con cũng m ng rú nh ông, nào ng ... H ô m m t khóc thút thít. Nh ng ti ng n c n c n , xót th ng làm ông ho ng s . Th i gian sau, khi công vi c đi vào n đ nh, c nhà đã quen c nh sáng sáng ông úp chi c nón rách lên đ u, tay xách li n c m l m lũi b c ra kh i nhà, v ông m i nói: hôm đó h khóc vì h th ng ông quá. M t ngu i ch nghĩa đ y mình, thông minh sáng láng, ti ng Tây ti ng T u vanh vách..., ph i đi tù còn có th hi u đ c, ch làm ông xe bò kéo thì h ch a bao gi t ng đ c. Cái bà, trông th mà l c h u. Còn v ng vít t t ng ti u t s n (T ch – T ch – Sè). Th i đ i m i: lao đ ng là vinh quang. Là nhà văn, là ngh sĩ, là giáo viên hay anh hót c t đ u vinh quang tu t. Ăn tr m ăn c p c a ai mà x u h . H n n a, lao đ ng sinh ni m vui. T giác ng mình th thoi, nh ng th c lòng nh ng ngày đ u đi đ y xe bò ông th y ng ng ng ùng, x u h ... V n ch dám c m m t xu ng đ ng và r t lo g p ng i quen. Lòng t nh ph i đ u mình, đ lòi đuôi ra thì rách vi c l m...

“... Li ti đi đ i g m tr i
V n lo nh u lúc mây r i trúg đ u...”

R i cũng đ n đ n quen... Nh ng ngày đi đ y xe bò, c m m t xu ng đ t ông th y lòng thanh th n, đ u óc th thái, ăn ngon ng say. Vĩnh bi t nhé danh hảo! Vĩnh bi t nhé h p hành, ki m đi m! R i ông cũng t nhi m nh ng “thói quen ngh nghi p”: n ng thì úp mê nón rách lên đ u, nóng thì qu n đui - c i tr n, khát thì ch ng mông bên vôi n c công c ng, m a thì ph chi c áo t i... Nh ng thói quen r t t cho cu c s ng đ y c nh giác. Gi thì ông đã an tâm s ng. Trong con m t c a đ ng nghi p, cái anh Hoàng hi n đ n m c c y m m m i nói vài câu, ch đ c cái hùng h c làm, đích th c là ng i c a h , cũng b cu m đ , cũng thành ph n c t cán, không có gì ph i c nh giác. Cu c s ng và s nghi p c a ông s êm t trời n u không có m t l n... Quái l , cái đ t n c mình, đ đầu, môi tr ng nào cũng có gái đ p m i ch t ch . Cái cô Thúy đã đi đ y xe bò mà ng i ng m c ròn tan, t i t n. L i còn cái m t, cái m m m i đi t gi i làm sao. L i còn c tìm c trêu ch c, va ch m. Nh ng va ch m, tình t làm ông nh v nh ng ngày tháng huy hoàng... Nh ng cô đào, ngh sĩ l ng danh thiên h c cũng va th , cũng ch m th , cũng li c th ... Mình là th ng đ y xe bò, ng ng , dôn đ t – ông luôn t nh c mình và c l nh không hi u nh ng l i trêu ch c:

Ai sinh ra cái xe bò

Đàn chàng quân tử kéo gò nông thôn

Đã vào chi c xe, ông y nón úp lên mặt, vò nh nh m kh nh m c m đ i. L i vút lên tình :

Làm trai cho đáng nên trai

Ăn cơm vui vẻ còn nài vét niêu

Ri nh ng cái lay, ti ng gi c, ti ng c i r o c... Nó nhìn c u, nó c i kia... Không d n n i mình, ông bu t m ng:

Gái này là gái cũng l u

Th t ng th t ch t gi ng niêu v i ch ng

Ti ng v tay, c i nói r m r m làm ông h ng kh i. Ch t nh n th y ánh m t nghi ng , c nh giác c a ông t tr ng. Ông gi t mình ân h n. Ri đ n m t tr a n ng. Ng m m đ ng nh a. Ng cháy gió. Có hai ng i Pháp đ nh tôm lu c nói v i nhau nh ng i lo ng vì l c đ ng. Ông bèn ch cho h bi t đ ng v khách s n Metropol... Vi c ch v y thôi nào ng ... Ch ít phút sau ông đã phát hi n th y tay t tr ng bí m t vào đ n công an trình báo nh ng đi u nghi v n. Ông ghim ti ng th dài, s ki p ông sao kh v y, ng i ta làm ng i lao đ ng sao đ th , mà ông... Ông nh t i ông Xuân bãi Phúc Tân, tr n c i cách q quê lên bãi sinh s ng. Cũng tr ng tr o th sinh nh ông, cũng ti ng Tây ti ng Tàu lâu lâu mà cũng xe bò ba gác nh ông, t i t i còn xách cái đèn đ u đi h c bình dân h c v . Hai năm ròng h c không xong cái v lòng nên gia đình đ c x p thành ph n dân nghèo thành th . Gi đây ông y đã là ng i lao đ ng th c th r i, không còn ai eo xèo, xoi mói. Th mà ông đ ng quá... Bình tình này ph i ngh v i c thôi. Gia đình đang đi vào th n đ nh. Các con đang thì n, ăn nh t m ăn r i. Da v , má con đã có chút s c h ng. Ch ng ai còn ph i kh nh ăn nh tr c...

Ông i nh p ng m chè nh và b t ch t l i nh t i t ng ngày đi đào h m thuê sau đó. Các c nói c m có sai: Nh t th nh m c. Ông không th quên nh ng l n vung chi c búa chim xu ng n n đá ong khô kh c. Hai cánh tay b t chùn l i. M t lu ng đ n gi t n y toàn thân. Ông kh c m nh vào lòng bàn tay m t bãi đ m v y máu. Lúc đó ông ho ng h n, nh ng r i l i có cách t tr n an mình. H i nhà tù S n La, có lúc ông đã th ra t ng bát máu, r i cũng có sao đâu. H n

n a, bát c m nào c a ng i lao đ ng ch ng đ i b ng m hôi, x ng máu. Ông i nghi n rãng vung cu c. Công vi c đang thu n i, thu nh p cũng r nh rang thì... S cha cái anh Giôn X n, nó i tuyên b : Ng ng ném bom t vĩ tuy n 20 tr ra. Nghĩa là, nó ng ném bom kho ng không gian mà ông s ng và đào h m đ ki m s ng. Th là... ông i th t nghi p. Nh ng n gi i, phúc t , các c i nói đúng: Tr i sinh voi thì sinh c . Trong lúc ch a bi t nên bu n hay vui, khi mà anh Giôn X n gi ch ng thì ông i g p v n may: ông đ c anh buôn chó tuy n luôn làm ph tá. Th là t đ y, sáng sáng v i chi c xe đ p tòng t c, v i 2 chi c s t s t bu c ch c ch n 2 bên gác ba ga, v i cái thồng l ng c m sau yên, ông thông th đ p xe sau anh lái chó, đi kh p đ ng làng ngõ xóm. Đ ng xá ngo i thành và các vùng quê lân c n nh m, x u l m. N ng thì xóc n y ng i. M a thì l y ng p ng a. Nh ng gió. Nh ng n ng. Nh ng bát ngát cánh đ ng. B ng thi h ng đ t dào trong ông. Ông dùng ý chí c g t nó ra kh i đ u. Vãn ch ng là th c c k nguy hi m. Vinh quang ch ng đáng là bao mà nh c nhã ê ch thì vô t n. Ngày ra tù ông đã ng m t h a s cai nó, s c ch nó đ n già. Nh ng gió, nh ng n ng, nh ng h ng đ ng gió n i, nh ng nh ng thôn n d u dàng, e p nh lúa, nh ngô... khi n thi h ng gi đây cu n cu n trào dâng. Ông ch c i . Sao mình i không vi t? Ch ng l nh ng cái mình vi t tr c đây đ u v v n sao? C vi t. Gi ch a hi u thì sau s hi u. L u Bang ch ng t ng đã đá vào mũ L c Sinh sao? Sau i ph i đ t c hoàng t c và bá quan đi t trên dòng sông n c L đ mua lòng sĩ phu trong thiên h ? L ch s nhi u n c đã ch ng minh ch có hôn quân, b o chúa m i cầm thù trí th c, cầm thù sách v . Ph i vi t. Ph i vi t. Ông l m nh m s p x p i ý t trong đ u:

*“Anh thích ch i th t xanh
 Và hoàng hôn giáng đ
 Con đ ng làng nho nh
 Hun hút vào chân mây...*

*(...) Cánh đ ng quê b i r i
 Con đ ng quê ng p ng ng
 H ng quê th m ph p ph ng
 Em d u dàng, e p...*

B ng, t m t mái nhà lúp xúp ven đ ng v ng ra ti ng đàn bà g i gi t gi ng: Chó i, Chó i... i! Ông ng ng i nh n ra h g i mình. Chút t i thân, t i ph n ch t b t lên làm m t ông nhòe đi...

... Ông b i h i nh v m t ngày th i buôn chó... Ngày y, ú g p hên. M i n a bu i ông đã mua đ c m t xe chó đ y. V đ n nhà thì v đi tr hàng, con đi h c... Ông lôi gi y bút ra vi t. Dòng c m h ng dâng trào. Nh ng con ch thân quen b ng b ng r o r c n r trên m t gi y. Ông c ngoáy tay th t nhanh cho k p, cho h t nh ng ý nghĩ vùn v t xu t hi n trong đ u. Ông

c m cúi vi t, mi t m i vi t cho đến khi ch t nh n ra v  và đ a con g i đ u l ng đ ng  m nhau thút th t kh c   g c ph ng.  ng th n th  r i b t, hoang mang đ n v i h . M y n m này gia đ nh ông đ  th   n đ nh. Kh  kh n v  n i bu n n o vào nh  m   ng không bi t? G n h i  ng m i bi t, th  ra th y  ng đ i vi t, ng u nghi n vi t nh  th ng đ i l u n m v  đ c b  ăn ngon, b  th ng b  kh c. B  n i: Trong ng i c  t  th i ph i nh , nh ng ch  đ ng t i  i. Vi t xong không đ c mang in m  ph i n p đ  b  l u gi .

- V ng! T i vi t th i  i ng i t i in m  b  lo. B  gi  cho t i l  t  r i.

 ng k o đ a con g i vào l ng, xoa đ u  n  i n . Nó ng c m t nh n  ng n i trong ngh n ng o:

- B   i! B  đ ng vi t n a, con s  l m.

L i n i tr  th  nh  c t n a c t l ng  ng.  ng  a n c m t t  n i v i l ng mình: “B  hi u r i. Con đ ng lo. Ngày r  t  l  b  bi t ngay: M t ngày ngoài ng n thu   th . Khi   tr i l m y sinh, ch a đ c l n voi, ch  m c l n ch  th i, đ i t i đ u, g p  i b  c ng đ c “đ ng nghiệp” tay b t m t m ng, chuy n tr , đ ng vi n, chia s  ... Ngày r  t , v  nh  con th y đ y. Nh  mình v n hoang l nh nh  n m m  hoang. B n b  th n th t, h ng x m l ng gi ng c  ma n o đ n s  chia v i mình đ u. Th m ch i r  ngoài đ ng c  ng i ch ng may g p b , h  c n k o m  che m t l ng đ . B  hi u r i, n i nh c nh n, c c kh  c a b  trong nh ng n m   tr i s  ch ng l  g i s o v i n i nh c nh n, t i h  c a m  v  các con ph i gánh chịu h ng ngày”. M t ngày ngoài ng n thu   t . B   i! B  đ ng vi t n a con s  l m. Th o n o thi s  Ph c, v n s  Lam c  ph i vi t chui, vi t l i. M i l n vi t c  ph i l n l t nh  t i ph m. Nh ng c u th  hay, nh ng  ng v n hay th m đ m t nh ng i – t nh v t ph i ch u chung s  ph n đ n đ u n i g m gi ng, n c b p, đ ng r m, chu ng l n...  ng nghi m t c n i v i con:

- B c Tr n v a t  gia n i tr  - n  c ng gia ch nh đ  b c g i b n h ng v a vi t truy n.  ng Tr ng v a b i r c nh t rau n i l n v a vi t k ch. B c Ph ng v a c t t c v a l m th . B c Loan v a c u c  v a v  ... Ch ng l  b  l i không vừa l m l i ch  v a vi t v n đ c s o? Không đ c không vi t b  th y t c thời gian làm, t i mình v  ch a x ng v i m , v i c c con. V  l i, không vi t n a t c l  b  c ng nh n mình sai, ph i đ  t  l  đ ng.

Đ a con g i ng ng kh c, m t n  đ nh l i, bi u l  s  s  chia n i đ u v i ng i  i cha. Nh n m t con,  ng gi t mình ch t nh n ra, tr n g ng m t n , c  nh ng n t g i ph ng ph t n t m t Vi t V ng – C u Ti n trong nh ng n m nh n nh c. L ng  ng th t th ng con v  lo s  c i g i l  l m đ ng  n gi u trong m t n .  ng th  th  n i v i con v  c ng nh  n i v i l ng mình:

- Con  i! O n h n m  tr  b ng o n h n th i o n h n ngày c ng ch ng ch t. Con ng i h n con v t   ch  đ i x  với nhau c  ngh i c  nh n. L n l n r i con s  hi u, không ph i ng u nhiên m  Th nh G ng Đ i n i: “T i không bao giờ t  h  th p m nh ngang t m c a bà o l c.” C i g i đ  qua b  con mình c ng cho qua con nh ! Ch  đ  b ng, đ ng th  o n  i c  ... C ng đ n đ u mình ph i s ng c ng nh n h u, con c  hi u không?

L ra ông có th yên tâm s ng trên côi đ i này v i v th c a ông lái chó kiêm văn sĩ, n u không có m t ngày... Ông kh l c đ u... Ngày đó, ông mang chó v giao cho c a hàng th t chó Quang Vinh. Ng i ta r môm con chó l i r i treo ng c lên cành cây. Hai hàng dãi chó nh u ra. Trong ánh m t ho ng lo n c a nó, ông nhìn th y nh ng tia oán h n, trách móc, nh n nh c, xót xa... Ng i đ t xía m t đ ng dao s c l m. M t tia máu ph t ra đ h ng m nh máu ng i. Con chó o n mình gi y gi a trong không gian. Càng gi y máu càng ph t m nh. Th là xong! M t s ki p nh nhoi, y m th tr c s c m nh đ ng đ ng đ n l nh lũng c a b o tàn. Ông rùng mình, ân h n, xót xa... Th ng cho m t ki p chó v n r t t n t y, trung thành v i con ng i. Và t đó ông b vi c...

C th , ông ng i ch t l ng r i l i m m c i m h nh t i chu i năm tháng đ i ngh nh thay áo. Nh ng ngày ra ngo i thành đ đóng g ch thuê. Nh m t tr a hè n ng nh đ l a. Đang nhào đ t thì b ng ng a ran kh p l ng. Chân tay dính đ y bùn đ t không làm sao mà gãi đ c. Ch t nhìn th y con trâu đang c mình đ i g c đa, th là ông ch y ngay vào chi m m t ch . B t ch c trâu, ông c m nh t m l ng tr n vào g c cây s n sùi. C đ n đầu s ng run đ n đ y. Đang s ng, b ng ông gi t mình nghe th y ti ng khóc n c n nh t trên tr i r i xu ng. Ng a m t lên nhìn thì... i gi i i! Đó là cô đào Bích – ngh sĩ Bích Đào l ng danh. Bích Đào nói trong ti ng n c:

- Ng a mà cũng không bi t đ ng gãi g n đ c nh trâu... Em không th ng đ i anh l i có đ n kh n n th này... V ! V ngay! Em s ki m cho anh ngh khác.

Ông l i l c đ u c i, nh v nh ng ngày sau đó n n t ng con l n đ t đem bán. Đúng là tránh v đ a l i g p v đ a. Ng i ta có nhi u m i giao hàng. Làm đ n đầu có ng i đ n t n n i l y h t t i đó. H n n a, h l i có v n. L n đ t c a h , ph i khô xong đ c đ a vào lò nung qua cho r n, r i l i còn đ c ph t m t l p s n đ r c màu. Đ ng này l n đ t ông làm ti n đầu mà thuê nung. Đành ch ph i khô r i quét qua m t l p vôi h ng trông c nh n nh t dài đ i. Làm xong không có m i giao. Đành gánh hàng ra ch bán l . Mua vé vào ch thì l i có ngày ch ng đ ti n vé. Bán ngoài c ng ch thì công an, qu n lý ch b t hàng. Gánh rao đ c ph thì ti ng rao đ i h i, l c chìm gi a dòng đ i n ã... Gánh ra ngo i thành thì bán đ c nhúc nh c nh ng nhi u lúc g p m a gi a đ ng, gi a đ ng th y cũng n n lòng. Có l n ông đã ch u t, dành t m ni lông che lên mi ng thúng mà nh ng c n gió c t n lên, gi t m nh t m ni lông đ x i nh ng h t m a vào nh ng con l n đ t... M i phút sau, c v n l n l i c a ông đã tr thành bùn đ t... Ông l c đ u m m m c i: rõ đúng, tình th ng vô ý gây nên t i. Ông l i b t đ u nh ng tháng ngày đi tìm vi c. Ông nh m tính trên ngón tay. Ph i m n thêm c nh ng ngón chân. Mác-xim Goo-c-ky th i l u l c tr i qua bao nhiêu ngh nh ? n gi i, cu i cùng ông cũng neo đ u đ c cu c đ i b ng ngh m c. Tai ông l i vang lên ti ng g i: Ê... m c! Ê... m c! Ti ng g i tuy x c x c nh ng sau nó v n là c m ăn, áo m c, là ti n b c, là cu c s ng c a gia đình. Ông v n h i h p ch mong ti ng g i nh tr c đây t ng mong thiên h g i chó i! Chó i! M y ch c năm g n bó v i ngh m c cũng mang đ n cho ông nhi u bu n vui đáng nh . Đ n đ i này n u vi t ra cũng đ c t p sách đ y c dăm trăm trang ch ít i gì! Mà nh t đ nh s không t m t m, nhàn nh t. Vi t sách v cu c đ i mình ? T ng tá, chính khách gì mà h i ký. Jiu-c p đầu mà “nh l i và suy nghĩ”. Ph i, mình s vi t l i nh ng k ni m bu n vui c a m t đ i oan trái ph i

h c t p, ph i rên luy n th nào đ gi đ c tính ng i trong m t hoàn c nh tr trêu, hoang đ i. H n 40 năm s ng trong oan sai mà giúp v nuôi 4 con ăn h c nên ng i, vi t đ c dăm ch c tác ph m các lo i. Đ i ng i th k cũng ch ng đ n n i nào. Thân ph n c cây nh th ph i đầu là bèo b t. Có cây còn nuôi đ c trâu bò, chó đ còn ch a đ c a ch y, nh n i còn c m máu hay h đ c c n s t... C cây nh th còn trăm l n h n, v n l n g p nh ng tên tu i l y l ng mà đ c h i. Ph i, mình s vi t l i cu c đ i mình đ s chia v i bè b n, ng i thân. Bi t đầu sau này, ai đó ng i thăm th m trên gh cao quy n l c, đ c cu n truy n này s ph i ng p ng ng nghĩ suy tr c khi thò tay ký m t quy t đ nh liên quan đ n thân ph n m t con ng i, dù đó là thân ph n con sâu cái ki n.

Cõi tr i ch có c hoa

Cõi ng i – n u có, ch là ch NHÂN.

Nghĩ t i đây, dòng c m xúc trong ông dâng lên dào d t. Ông l p c p đeo kính r i l p c p ng i ngay ng n tr c màn hình, tay b t máy, tay rê rê con chu t. R i nh có s c m nh c a quy n năng, các ngón tay ông b t đ u múa nhanh trên bàn phím. Nh ng con ch h i h chen nhau xu t hi n trên màn hình. Ông c gõ, gõ, tay nh múa... B ng ông gi t mình ng ng tay khi ch t nghe th y ti ng n c r t quen thân c a v . Ti ng n c c a m t th i t ng đã là ngày x a ngày x a, không bao gi tr l i.

- Ông!... Ông vi t cái gì th này? Sao l i b t đ u b ng ngày ông b đi tù, h gi i!
- Tôi vi t l i nh ng k ni m bu n vui c a đ i mình y mà.
- Ông đ ng ngay, đ ng ngay không đ c vi t n a! Tôi l y ông, xin ông đ y. B i l i nh ng cái đó làm gì. Ph th i h t nhân đã chôn r i thì không đ c b i, nguy hi m l m, ông a...à...!...
- Bà yên tâm. Bây gi đ i m i r i. Con ng i đ i x v i nhau nhân văn h n tr c nhi u r i. Mà bà còn l gì tôi, nào có bi t h n thù, căm u t ai đâu mà bà ph i lo, ph i s . H đánh mình đau quá thì mình rên. Rên cho nó đ đau, bà ! Con ng i ai ch ng có quy n đ c Rên.
- S p xu ng l r i mà ông còn th ngây th ? Ông t ng Rên là t i nh l m ? Các ông ngày x a ng i ca – hát ông ng còn b k đ c mi ng cho mang v . Gi l i đòi Rên. Quy n đ c Rên! h ...quy n đ c Rên! Ng ng n, ng ng n h t ch nói...

Nghe v m ng, ông buông tay s ng s Bà y nói... Bà y nói... Ông đ a m t nhìn ra ngoài tr i... M a! M a! M a v n x i x . Trong làn m a mù m t ông l i th y qu n giáo Quang l l đ i vào, tay v y v y, mi ng lâu bầu mà nh ra l nh cho ông: H h i, ph n kh i nhé! H h i, ph n kh i nhé!.

M t làn gió l nh th i th c vào nhà. Ông rùng mình, tê bu t.

Quy định c rên

Tác Giả: Lê Mai

Chúa Nhật, 02 Tháng 8 Năm 2009 21:23

Cao c N5A, Trung Hòa- Nhân Chính